

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bőve a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. v. 32 korona. Negyed éves 4 frt. v. 8 korona. Féléves 8 frt. v. 16 korona. 1 hónap 1 frt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 38-ik szám.

Egy négyszög centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitóléti cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szapáry redivivus.

I.

Azokban a körökben, amelyek el-
szettnek tartják azt a napot, a me-
ny a hivalkodás ürességével nem
publikálják liberális mivoltukat és a
melyek diszcreditálnak tekintenek min-
den embert, a kik a sokat hangozta-
zott liberalizmus jelszava alatt lappangó
aristolom után tudakozódnak, — az
egység megütkezésével beszélnek
Máriaffy miniszterelnök ur ama tervé-
ről, hogy a nemsokára összeülő ma-
gyar delegáció elnöki székébe Szapáry
Gyula grófot fogja ültetni.

Részünkről ezt az idegeskedést —
habár — mint alább kifejtjük, általá-
ban szempontokból jogosultnak is is-
merjük el, — az illető körök részéről
adokolatlanok tekintjük.

Maga a Szapáry Gyula gróf egyé-
sége vetett tekintet egyáltalán nem
szélel ez ítéletünk kimondásánál.
Szapáryról rég megírta az „Ellenzék”
sorszámban Ugron Gábor, hogy több
fontoskodással és kevesebb hivatott-
sággal bíró államférfi még nem volt
Magyarországon.

Ezt a véleményt nem igyekezett
megváltoztatni maga irányában a ne-
mes gróf és ezért semmiféle szempont
nem parancsolja, hogy a delegáció el-
nöki székére történt jelöltesén ör-
vendjünk.

Az u. n. liberálisok szempontjából
azonban a helyzet másként áll. Tudjuk
már, hogy a Szapáry gróf elnöki je-
löltsége miatt nyugtalanokdó liberali-
sok nem mindannyian vallják magukat
egyszersmint a szabadelvű párt con-
stituens katonáinak.

De azt is látjuk, hogy még min-
ny hisznek abban a politikai hamis-
ságokban, a mely a liberalizmus czé-
lére alatt lopja be hozzánk a reakciót,
a melyet változó szerencsével, de
valószínűleg kitartással folytat a sza-
badelvű párt.

Nos hát ennek a pártnak évek
közé során át alókelő tagja, minisz-
ter, sőt egy időben politikai vezére
volt Szapáry Gyula gróf.

Jogosan tarthatjuk tehát legalább
különösnek azt a felfogást, a mely ma
még a delegáció elnöki székének di-
gnitását is elvonni akarja a köz-
életben volt vezértől.

No de igaz, hogy az ekkép meg-
jelölt vezér egy időben, a vezérbot

letétele után kevésse, ellentétes ut-
irányába került azzal, a melyet a sza-
badelvű párt zöme követendőnek talált
az u. n. egyházpolitikai kérdésekben.

De hát Szapáry Gyula gr. ezen
az uton nem haladt egyedül. Igen so-
kan követték őt a szabadelvű párt tag-
jai közül és ez urak legtöbbje ismét
visszakerült azóta az elhagyott ha-
jóra, a melyről, midőn azt a zátonyra
kerülés komoly veszedelem fenyegette,
megugrott volt. És e visszatérő pat-
kányok egyike előtt sem zárt ajtót a
szabadelvű párt.

Nem joggal vethetjük-e tehát fel
a kérdést, hogy miért akarnak a libe-
ralizmus Cherubjai Szapáry Gyula gróf-
fal szemben kérlelhetetlenebbek, hegyetle-
nebbek, mint voltak a többi, előtte visz-
szatérő desentor irányában? Hisz bár-
mily phantastikus képet festenek is
a liberalizmusnak e költői képzelődé-
sében tul élénk piktorai arról az árulás-
ról, melylyel Szapáry meggyalázta sze-
rintük az elvek tisztességét, — azt
csak meg fogják engedni, hogy sem
Kammerer Ernő, sem Bathiányi Tiva-
dar gr., sem Sipkei Sándor nem vol-
tak kevésbbé bűnösök az elveknek eb-
ben az annyira agyon minősített el-
árulásába Szapárynál?

Am azért ki hallotta a tiltakozás
szavát, mely ezeket az urakat megál-
litotta, visszatérítette volna abba a
canossai utban, a melyet a „Vadász-
kürt”-ből a „Lloyd-klub” épületei
megtekintek? Bizony elmaradt ez a til-
takozás még akkor is, mikor „Erdély
Asbothja”: Györffy Gyula lépte át a
hangos klubhelyiség küszöbét. Pedig a
valódi ultramontanizmusnak telivéreb-
b híve nem volt ennél az urnál. Jóval
tul tett ő Szapáryn mindazokban, a
mik miatt ez utóbb nevezettnek elnöki
jelöltséget bizonyos körök impossi-
bilisnek hirdetik.

Ha tehát nem következtetés, és
vagy hypokrizis, akkor legalább is nai-
vítás azok állásfoglalása, akik az egy-
kedvűség nyugalmával nézték végig
korábban az elvek mértékletességre
kötelező parancsainak azt az arcul-
csapását, a mit a szabadelvű párt gyomra
a legellentétebb meggyőződésnek egy-
szerre való megemésztése által véghez
vitt, de kik most, a nagy étvágy ez
ijesztő mértékű működésének szeren-
csés befejezte után, a Szapáry elnök-
jelöltségének az előtt valóban csak egy
kis omlettet képviselő elesége feltalálá-

sáért a divatlan zabálás vádját hangoz-
tatják.

Mi, a kik sohasem vártuk a sza-
badelvű párttól valamely elvi irány
következtetés szolgálatát, nem tartjuk
indokoltnak e vádnak a konkrét eset
alkalmával való hangoztatását s ha
van szempont, a melyből megütkezni
tudunk Szapáry Gyula gr. sokszor em-
lített jelöltségén, ez nem a liberális-
musnak a kormány által részünkről
soha komolyan respectáltnak nem lát-
tott szempontja, hanem egy másik
szempont, a melyről következő cik-
künkben beszélünk.

V. A.

Politikai hírek.

Az autonómiai kongresszus. A kato-
likus autonómiai kongresszus november 11-
én, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja el-
ső ülését a főrendiház dísztermében. A kon-
gresszusra szóló meghívásokat úgy az egy-
házi, mint a világi képviselőkhez az eszter-
gomi érseki irodából küldték szét. A világi
képviselek közül számosan intéztek kérdést
a hercegprímás titkári hivatalához, hogy
dizsmagyarban, vagy feketében jelenjenek-e
meg az ülésen. A titkári hivatal az illetők
tetszésére bízta a dolgot, de megjegyezte,
hogy az egyházi tagok palliumban jelen-
jenek meg, a mi a díszruhának felel meg. Az
ülést az nap délelőtt 10 órakor az egye-
temi templomban ünnepélyes „Veni Sancte”
előzi meg, a melyen Vasváry Kólos bíboros-
hercegprímás fog pontifikálni. Istentisztelet
után az egész gyülekezet a főrendiházba von-
ul. Az első ülést Vasváry Kólos bíboros-
hercegprímás beszédrel nyitja meg. Ezután
a primás kijelöli a korjegyzőket, a kik közül
egy papi és két világi képviselő lesz. Majd
megalkotják két egyházi és négy világi tag-
ból az igazoló bizottságot, a mivel a szer-
vező ülés véget is ér. A kongresszust meg-
előző napon az egyházi és világi képviselő
tagok ismerkedő estélyt tartanak.

Újabb ankét a finnei ügyben. A mi-
nizsterelnök, — mint jelentik a fiemei ügy
rendezése céljából november hó 19-én, harm-
adik értekezletet hív össze, melyre a magyar
kikötővárosból is többen lesznek hivatalosak.
Fiuméra vonatkozólag öt intézkedést kíván
egyelőre életbe léptetni a kormány, melyek a
következők:

1. közigazgatási bizottság,
2. közigazgatási bíróság,
3. vadászati törvény,
4. erdészeti törvény,
5. kisajátítási törvény,

A rendőrség államosításáról, mely az
egész akció kiindulási pontját képezte, egy-
előre nincs szó. A közigazgatási bizottság
tudavétele négy autonomista és hat hiva-
talnok tagból fog állni, de fegyelmű ügyek-
ben és még néhány más esetben szűkebb bi-

zottság itélkezik, mely négy tagból áll a kor-
mányzó, vagy helyettese elnöksége alatt. A
négy tag közül kettő municipiálisista és kettő
hivatalnok. Ezen bizottságnak a kormányzó
akadályoztatása esetén a polgármester az
elnöke.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 9.

A képviselőháznak tegnap d. e. 11 óra-
kor tartott ülésén Szilágyi Dezső elnök be-
jelentette, hogy nov. 19-én d. e. 10 órakor,
a királyné nevenapja alkalmából a Mátyás-
templomban Te Deum lesz. A után Psik La-
jos az állandó igazoló bizottság nevében elő-
terjesztette, hogy Múlek Lajos szegvári man-
dátumát rendben találták és így Múlek a
szokásos 30 nap fenntartásával igazolt kép-
viselőnek mondatott ki. Most következett a
delegáció tagjainak megválasztása. Megvá-
lasztották rendes tagokul:

Andrássy Tivadar gr., Apponyi Albert
gr., Berzeviczy Albert, Bolgár Ferencz, Caer-
nátony Lajos, Dániel Gábor, Dókus Ernő,
Falk Miksa, Fenyvessy Ferencz, Festetics
Andor gr., Fluger Károly, Franciscu Henrik,
Gajári Ödön, Gyurkovich György, Hegedűs
Sándor, Hieronimyi Károly, Horánszky
Nándor, Klobusitzky János, Láng
Lajos, Lukács Béla, Miklós Ödön,
Mohay Sándor, Molnár János, Mün-
nich Aurél, Nákó Kálmán gr., Pavicz
Armin, Pulzsky Ágost, Rakovszky Géza, Radó
Kálmán, Rosenberg Gyula, Spasovcz Ferencz,
Szerb György, Széll Kálmán, Teleki Sándor
gróf, Tisza István gróf, Tisza Kálmán, Tho-
roczky Miklós gróf, Tolnay Lajos, Urányi
Imre, Zichy Jenő gróf. Pótlagokul: Adámo-
vich Béla, Herczegh Ferencz, Kristóffy Jó-
zsef, Lániczky Leó, Meltz Oszkár, Papp Géza,
Szabó Imre, Szemere Attila, Zay Miklós gr.,
Zeyk Gábor.

Terényi Lajos helyébe a VII-ik bíráló-
bizottságba Aiding Jánost, a pénzügyi bi-
zottságba Babics Józsefet választották meg.
Aiding a Ház színe előtt mindjárt le is
tette az esküt. Még az ülés jegyzőkönyvét
hitelesítették, mire Szilágyi az ülést 1 óra-
kor berekesztette.

Utóhangok az orsz. kiállítás-
hoz.

A múlt esztendőben rendezett országos
kiállítás tudvalevőleg a kolozsvári kereske-
delmi és iparkamara kerületéhez tartozó ipa-
rosok, gazdák és más technikusok is nagy
számban voltak képviselve.

Epen ennek nagy aránya indította a
kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát arra,
hogy a kiállításon a kerülethez tartozó kiál-
lító állandó képvisellel birjanak. E cél-
ból a kamara Farkasházi Fischer Vilmos
kamrai beltagot bízta meg ezen állandó kép-
visellel, ki e megbízatásának a kiállító
teljes meglegedésére felelt meg.

Áttér ezután a feleség, a mamák ide-
gességére. Védelmére kel az annyiszor és
oly igazságtalanul megtámadott nőknek, mint-
ha az ő nemük képeznél tulajdonképen az
idegességnek a hazáját.

A feleségek idegességéről is azt mondhat-
juk, amit a férjekről, hogy az vagy a haj-
dan állapotból vitetik át a házasság állapotba,
vagy pedig magában a családi élet kertjében
kelethezik.

Hogy az ideges leányok férjhez menje-
nek-e, erre az előző határozott igennel vála-
szolt, mert sok leánynál a házasság valóságos,
a patikával fel nem érő orvosság. A szerető
férj ugyanis egészen üntudatlanul a szug-
geráló orvos szerepét viszi, a mikor a foly-
tonos érintkezés folytán a túlfokozott érzések
ide-oda hullámzó tömegébe saját gondolkozá-
sának egyéniségét, keménységét és szívósságát
beleoltja.

A nőt a házasság élet maga is idegessé
teheti. Megélhetési gondok és család tagok
betegségei, váratlan halál esetek és más egyéb
lelki csapások, mind oly okok, a melyek a
kevesebb ellen állással bírva anyai idegrendszer
nagyon megtámadják. Idegessé teheti még a
nőt a nagyon gyakori gyermek áldás is.

A gyermekek idegessége vagy öröklött,
vagy pedig szerzett.

Régi ama pszichológiai tapasztalat, hogy
a gyermekek az apák, leánygyermeknek az
anyák tulajdonságait hordják magukon. A fiu-
gyermeknek idegessége rendszeren a 8—10
életév körül szokott észre vehetően mutat-
kozni.

Fischer Vilmos részletes jelentésében is
beszámolt a megbízatásáról, mely jelentés
most nyomtatásban is megjelent.

Fischer Vilmos e jelentésében, mely
nagy szakértelemmel van egybeállítva, ala-
pos és beható kritikát gyakorol a kiállítás
felett, s nem egy megjegyzése bizonyára sok
gondolkodásra ad alkalmat.

Jelentésének itt adjuk azt a részét
melyben a kamara kerület kiállításáról, s az
iparcikkkel kelendőségéről emlékezik meg.

A kamarakerület egyes kiállításának
együtttes és egyenkénti képviselőitől fel-
adatunk volt — ugymond — a kamara spe-
cialis kiállítását, különösen a háziipar
csoportban szervezni, rendezni és bemutatni,
s büszkén állithatunk, hogy a mi kiállításunk
a legteljesebb, legrendezettebb volt az összes
hasznos csoportos kiállítások között, a mint
azt általánosan el is ismerték. Mi bemu-
tattuk kerületünknek faiparát a közönsé-
ges gazdasági használatra való készítmények-
től a finomabb magyar szobabutorokig;
agyagi iparunkat, a szilágymegyei min-
dennapi használatra szolgáló cserépédénytől
kezdve az ismert szamosújvári és tordai disz-
edényekig; az övészeti iparunkat, az
ugynevezett „czondra”-mintától — szegényebb
népnek közönséges viseletétől — egészen a
legmagasabb arisztokrácia boudoirjaiban is
elterjedt, sőt világhírré szert tett „Gyarmat-
hyné”-féle kalotaszegi varrottassig; bemuta-
tunk továbbá vesszőből fonott kosarat (Zilah-
ról, Bánffy-Hunyadról), szalmakalapokat, a
beszterczemegyei Tataban készült kaka-foná-
sokat, kiviteli képességgel bíró csirók-seprő-
ket, sőt háziiparilag készített — soi disant
— művészeti készítményeket is, t. i. az is-
mert szamosújvári szentképeket, mely utób-
biakból dr. Paul Giniaty, a párisi Odeon-
színház igazgatója egy kollekciót megvásá-
rolt a párisi múzeum számára.

Ugyancsak a külföldre, — nevezetesen
Berlinbe, Landsheimba (Rheinpfalz), Kon-
stanzba (Baden), Frakfurtba, Breslauba, Darms-
tadtba, Londonba, Hamburgba stb. — ela-
datlak: bánffy-hunyadi varrottassok, faragott
tölgybutorok, többféle magyar kancsok,
kulacsok, csörgő korsók, kulacsok, sőt fatá-
lasok is; továbbá egész költések kosarakból,
szent-lászlói kerti butorok (mely utóbbiakból
több utánrendelés is történt); végül me-
veték a kiállított román szoba-butort is
stb. stb.

Meg kell jegyezmem, hogy az előadás
még sokkal nagyobb mérvet is öltethet
volna és módjában lehetett volna egy egy-
seksnek, mint magában a kamarának a kiál-
lított tárgyak termelésre és beszerzésére for-
ditott költségeket bőségesen visszanyerni;
ennek azonban némileg akadályul szolgált

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. November 10.

Idegesség a családi életben.

(Laufenauer Károly dr. előadása.)

Rendkívül érdekes, tanulságos és a
családi életben figyelmet érdemlő előadást
tartott a budapesti szabad liceumban Lau-
fenauer Károly dr. egyetemi tanár. Idegesség
a családi életben, ez volt a címe az előadás-
nak, a melyet nagy és disztingált hölgykö-
nyűség hallgatott végig.

Általános tapasztalat az, — mondja
Laufenauer — hogy az idegesség az utóbbi
tíz évben rémes arányokban szaporodik;
eziról egyttal nem kívánok szólni, csak
számszámok, mint állítástomat támogató ama-
ny, hogy ugyancsak erősen védekezünk
az idegesség inváziója; a szellemi pihenés
hangoztatása, turistáság, a sport külföldi
utazás, egészséges üdülő és kiránduló helyek
alkotása, gimnasztika, torna, a gyermekjáté-
kok céltudatos fejlesztése, az iskolai tulter-
teltség kérdéseinek szellőztetése; mind oly
dolgok, melyek gátolják az ellenszereket, melyekkel a
túlmanos terjedő idegességet akarjuk meg-
akadályozni.

Addig míg egyes individuumok ide-
gességéről van szó, a bajt valami különös
okoknak nem mondhatjuk, de azt észlelhet-
jük, hogy az idegesség mint valami go-

nosz féreg befurakodik a családi élet szent-
élyébe is.

A családi életben észlelhető idegesség
háromféle főalakban és ezeknek egymás-
közt többféle kombinációjában mutatkoz-
hatik.

Beszélhetünk tehát először a férjek ide-
gességéről, másodszor a feleség idegességéről
és harmadszor a gyermekek idegességéről.

A férjek idegességüket vagy magukkal
hozták a legényéletből be a házasságba, vagy
pedig abban magában akvirálták, szerették.
Manapság már nem megy ritkaság számba
az, hogy nőstőlni ohajtó ideges legényember
az idegrovoshoz megy és megkérdezi, hogy
megnősülhet-e? A válasz rendszeren, a mit or-
vosok adni szoktak, kétféle lehet. Vagy azt
hallja a készülő vőlegény, hogy előbb gyó-
gytassa magát és aztán bátran megnősülhet,
vagy előfordul az az eshetőség, hogy neki a
házasságot, mint egyedül gyógyító orvossá-
got ajánlják idegessége ellen. Természetes, hogy
ennek egyik elfeltétele az, hogy a menyasz-
szony nyugodt, okos és nem ideges leány le-
gyen, mert ellenkező esetben nagy baj van.
Hogy ideges állapotban nem jó nőstőlni, az
magyarazatra sem szorul, de magyarazatra
szorul amaz állítás, midőn épp ennek az el-
lenkezője történik és a házasságot, mint or-
vosságot ajánljuk az idegesség ellen. A dol-
log t. i. úgy áll, hogy van sok fiatal ember,
ki idegrendszerének és testi szervezésének al-
kotásánál fogva hajlamosítva van az ideges-
ségre. Ezeknek azután a legényélet nem jót
tesz; sokféle, idegeiket rontóké kísértes van

nak kitéve és ha egy leányba beleszeretnek,
a házasságot nyugodt, rendes medre, a testi
gondozás, de az okos asszony nemesítő be-
folyása is valóságos áldás.

Nem egészen alaptalan tehát ama
felfogás, hogy az öreg gargonok között
sok az ideges, noha sok kivétel is van.
E pontnál tartva, közzefekvő ama kérdés,
helyese-e egyáltalában, ha ideges vagy ide-
gességre hajlamos férfi megnősül. Nem
lehet tagadni, hogy az öröklés mozzanatának
az idegesség terjedésében nagy szerepe van;
azonban, ha csak folytonosan a degeneráció
törvénye uralkodik, idegrendszerben egész-
séges ember már alig akadnak; van tehát
valami, mi a folytonos elfajulást megakadá-
lyozza. Ez pedig a regeneráció. Némely ca-
ládok degenerálnak, mások regenerálódnak.
Nem áll tehát az, hogy az ideges család-
főnek a gyermekei is okvetlenül idegesek le-
gyenek.

Itt Laufenauer áttér azokra a férjekre,
a kik az idegességet a házasság életben szerzik.
Elmondja, hogy ennek az idegességnek leg-
gyakoribb oka a talátságos szellemi munka és
a stréberség, hogy a férj most már nemcsak
a jelennek, de a jövőnek él s ez vagyonszer-
zésre sarkalja. Itt azután a feleségnek akad
dolga, kinek főgondja legyen, hogy a család-
fő agyon ne dolgozza magát és okos mun-
kabeszűst kövessen. Az az eset is előfordul-
hat, hogy a férj a feleség idegességét öröklö-
ti, ritkábban a feleség férjét. Ilyenkor ki-
vánatos, ha a házastársak egy darabig egy-
mástól elváltan élnek.

Heves természetűek, izgatottak, en-
gedtelenekek, ellenmondást nem tűrők.
Testileg rosszul fejlődnek, sápadtak és
korán főfájásról panaszkodnak. Az iskolai
teendőikben vagy hanyagok, vagy rendkívül
szorgalmasak, komolyak. Az idegességet át-
öröklött gyermekek nevelésénél a főszó
arra fektetendő, hogy a testi és szellemi
képességek fejlesztésénél a helyes arány be-
tartassék.
De a különben egészséges gyermekekbe
a családi életben bele is lehet nevelni az
idegességet. Ez két uton történhet: 1. egy-
részt az utánzás, 2. másrészt a helytelen ne-
velés által. Mikor a gyermek előtt folyton
a nervozus apa vagy anya van, a mikor ez
fultatja egy és más nervozus erupciónak,
a fogékony gyermeki idegrendszer szintén
ideges lesz. Maga a családi nevelés a fiu-
gyermkekkel szemben céltudatos legyen.
Kellő szigor és enyhe elbánás karöltve jár-
janak.
A leánygyermek idegessége is vagy
átöröklött, vagy beléjük nevelt. Ugyanazon
körülmények fordulnak elő, mint a fiuknál, kö-
rülből ugyanazokra is kell a nevelésnél vi-
gázni, hogy az idegességet elfojtsuk, vagy
ki ne fejlesszük.
Betegségeket — így fejezi be előadását
a tudós tanár — és így az idegességet is
megelőzni sokkal könnyebb, mint azokat meg-
gyógyítani, ennél fogva a családi élet higie-
niáját akkép rendezzük be, hogy oda be ne
ferközhessenek semmi, az idegességet elősegítő,
vagy azt előidéző körmozzanat.

azon körülmény, hogy az előadás igen nehézkes formákhoz volt kötve.

Nem akarom azonban az előadásnak aránylag csekély voltát kizárólag ezen szervezési hibának tulajdonítani, hanem azt inkább azon nagy csalódásunknak tudom be, mely minden üzleti reményeinktől megfosztott abban állott, hogy a külföldiek kilátásba helyezett és reményelt látogatása elmaradt. A kiállítás látogatása egyáltalában nem felelt meg a várakozásoknak.*

Vidékek.

Hátszeg, nov. 9.

A hátszegi jótékony nőegylet tegnap saját pénztára javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett. A rendezőség élén Naláczy Ákosné és Lónyay Margit grófnő állottak, a kik nem kimélték fáradságát, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön. Karczag Vilmosnak „Kis mama” című és Bereczik Árpádnak „A bálkirálynő” című egy felvonásos vígjátékát, a „Levél” című monologot és a „Májusi bor” című előképet adták elő a következő szereplők: Apáthy Árpádné, Bernád Gizella és Mariska, Danford Beatrix, Hollaki Arthurné, Jovian Viktorné, Kardoss Irén, Lónyay Margit grófnő, Mara Ella, Mischinger Jánosné, Naláczy Ákosné, Török Béláné, Apáthy Árpád, Bernád Béla, Dániel Imre, Finna János, Jackovits Iván, Mara Samu, Méri János, Puy Zsig, Pietsch Sándor és Török Béla.

Az előadás a legjobb volt, a mit műkedvelőktől valaha láttunk. A tableaux szintén remekül volt egybeállítva, a mi Lónyay Margit grófnő izlését és művészi érzékét dicsérte.

Az előadás után táncz következett, a melyen a négyest 70 pár tánczolta.

A mulatságon a megye legelőkelőbb családjai vettek részt. Ott voltak: Öv. Apáthy István, Apáthy Árpádné, Bernád Miklós, Brázovay Elekné, öv. Caulay Albertné, Danford Károlyné, Gyertyánffy Józsefné, Hollaki Arthurné, öv. Imre Albertné, Jovian Viktorné, öv. Kardoss Ferenccné, Lenkess Józsefné, Litsch Gézné, Mara Lászlóné, öv. Mara Györgyné, Meskó Jánosné, Mischinger Jánosné, Naláczy Ákosné, Pecher Henrikné, Pietsch Lajosné, öv. Puy Zsigmondné, Puy Lászlóné, Rosenberg báróné, öv. Tornyai Sándorné, Török Árpádné, Török Béláné és Vots Nándorné.

Apáthy Vilma, Bernád Gizella és Mariska Berán Elvira, Brázovay Irén, Brázovay Hermin és Vilma, Danford Beatrix, Kardoss Irén, Litsch Gizella, Lónyay Margit grófnő, Mara Margit és Ella, Pecher növények, Pietsch Róza és Anna, Rosenberg báróné, Tornyai Klára, Tornyai Ida és Emma, Vots Ella.

Ott voltak még: Hollaki Arthur alispán, Lázár Árpád és Mara László országgyűlési képviselők, Pietsch Lajos főszámvívó, Török Árpád főszolgabíró, Brázovay Elek, Naláczy Ákos, Simén György és Szilvási Aladár nagybirtokosok stb. stb.

— y. — n.

Megcáfolt szubvenzió.

— Egy elmaradt interpelláció. —

A „Nagyvárad” írja:

„Az a híresztelés, hogy a belügyminiszter a kolozsvári nemzeti színház szubvenzióját 40.000 forinttal felemelt, egyszerűen nem igaz!” Hetek óta csinálják a hangulatot és

kapacitálják a városatyákat Bölönyi József és a kolozsvári nemzeti színház mellett az az, hogy 40.000 forinttal emelték a kolozsvári nemzeti színház szubvenzióját, hogy milyen kintnő társulatot lehet majd szervezni és mi mindent nem lehet csinálni a negyven ezer forintból. A városatyák javarésze fel is tilt már ennek a híresztelésnek és odaigérte szavazatát a kolozsvári társulatnak abban a reményben, hogy abból a 40.000 forint szubvenzióból csakugyan jobb társulatot hozhat majd Nagyváradra Bölönyi, mint Leszkay. És ize most két nappal adóntes előtt maga Perczel Dezső belügyminiszter jelenti ki, hogy ez a 40.000 forintos szubvenzió mese, és az egész híresztelésből egy szó sem igaz. A kormány egy krajczárral sem emelte fel a jövő évre a kolozsvári nemzeti színház szubvenzióját, így tehát nem is Bölönyi József intendáns, hanem Megyeri Dezső színházintendánsa, hanem Megyeri Dezső színházintendánsa jön majd be a nyáron Nagyváradra.

A negyven ezer forintos szubvenzió meséjét megcáfolja a következő levél, melyet dr. Barabás Béla orsz. képviselő Leszkay András színházigazgatóhoz intézett, és mely egész terjedelmében következőleg hangzik:

Tekintetes

Leszkay András igazgató urnak

Aradon.

Kedves Barátom!

A kolozsvári nemzeti színház évi szubvenziója ügyében velem közölt adataid alapján szívesen megígértem neked, hogy a tárgyban a belügyminiszter urhoz a képviselőházban interpellációt fogok intézni.

En azonban az ilyen nyilvános és hozzá országos ügyben mindig szem előtt tartom a köteles ovatoságot, mert sem az ügyet, sem magamat nem szeretem üres és tartalom nélküli szóbeszédnek kitenni.

Azért én első sorban magához a belügyminiszter urhoz fordultam, megtudandó, hogy mennyiben igaz a kolozsvári nemzeti színház javára tervezett 40 ezer forintos államszegély?

Mert ha ez tényleg való és ennek dacára a kolozsvári társulat idegen városba is elmegy 4—5 hónapos időszakra, — úgy én ezt a közügy szempontjából helytelennek s olyanak tartom, mely az ily nagy összegű állami segély intenciójának sehogy sem felel meg.

De ha nem való ezen 40 ezer forintos segély, akkor nincs értelme a szándékolt interpellációnak s ezzel csak rontottam volna.

Ma déli 1—2 óra között volt szíves a belügyminiszter ur fogadni s kérdéseimre ő maga személyesen jelentette ki nekem, hogy a 40 ezer forint állami segélyből egy szó sem igaz s megláthatom a legközelebbi betérjesztendő országos költségvetésből, hogy az eddigi 26 ezer forintos állami segélynél több összeg, a kolozsvári nemzeti színház javára felvéve nincs.

Igy aztán a tervezett interpelláció elmaradt.

Holnap én is Aradon leszek s akkor bővebben tudatlak.

Budapest, nov. 7.

Öszinte barátod

Dr. Barabás Béla,

orsz. képviselő.

Azt, hogy a nagyváradi közönséget így szándékosan félre akarták volna vezetni, nem akarjuk feltételezni sem Bölönyi Józsefről, sem azokról, a kik az ő érdekében kapacitálják a városatyákat.

tálják a városatyákat. Azt hisszük, hogy Bölönyi József is félreértette a miniszter intencióját és most ő maga is csalódva fog kiabrándulni.

Egyszóval, ha a kolozsvári társulat nem vonja vissza pályázatát, akkor a kérdés többé nem az, hogy Bölönyi vagy Leszkay, hanem Leszkay vagy Megyeri?

Bérletszünet és felemelt helyár.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Tisztelt szerkesztő ur! A színházi felemelt helyárakról és bérlet-szünetekről szeretnék becses lapjában egyetmást elmondani röviden. Színházba járó és bérlet közönséget ép oly közelről érdekel a kérdés, mint akár a vállalkozó igazgatót.

Csak hogy az érdekek összeütköznek, a mennyiben a vállalkozónak a felemelt helyárak és bérletszünetek jóvedelmének, a színházba járó közönségnek pedig költségeinek.

Már pedig, a hol két egymásra utalt fél érdekellentétbe jő — helyes politika mindig az érdek kiegyenlítését keresni és a lehetőleg úgy egyeztetni meg, hogy egyik félre se járjon nagy hátrányossággal a másik előnyére.

Nekem úgy tetszik, hogy a vállalkozó igazgató, kissé tulhajtja a felemelt helyárakat és a bérletszüneteket egyaránt. Minden érdekesebb vendégcsereplés, vagy darab — vendégcsereplés nélkül is felemelt helyárakkal és bérletszünetben történik. A törzsközség ugyis csak az ócska, vagy már lejátszott darabokhoz jut a legtöbbször rendes helyárak mellett.

Szóljunk csak harag és elfogultság nélkül. „Triby”-t egymásután három estén át adtak felemelt helyárak mellett és nem is a legkiválóbb művészi előadásban. Maga a darab sem tartozik a drámai irodalom műbecsi termékeihez s az a pár vékony mesztelen lábszárcsaka, melyet a szerző különczködése még nem is természetesen igazsággal erőltetett bele: alig indokolja a tulságba hajtott helyáremelést.

Salvini állandóan felemelt helyárak mellett játszott, és most Kürty Klára szintén bérletszünetben és felemelt helyárak mellett akarja bemutatni, nem épen új és ismeretlen művészetét.

Kérdem hát, igen tisztelt szerkesztő ur, mi indokolta előbb és mi indokolja most, hogy ismét felemelt helyárak és bérlet sünetek legyenek? Mert a színházba járó közönség is talán érdemel egy kis figyelmet: annyit legalább, hogy hébe-hóba néhány, a hétköznapi esetleg magasabb színvonalon álló előadást is láthasson bérletszünet és felemelt helyár nélkül?

Bizonnyára igen! A közönség az igazgatótól nem kíván különös áldozatot. — Nem akarja azt, hogy a színházi pénztár a kedvező alkalomból ne vegye ki a maga részét, de viszont az igazgató se kívánja azt, hogy minden vendéget és minden érdekesebb premiert csak felemelt helyár mellett nézhessen meg a publikum.

A közepet könnyű megtalálni, csupán akarni kell. Az a politika, hogy a kecske is jól lakjék s a káposzta is megmaradjon, nem is olyan nagy lehetetlenség. Azt hiszem

tanácsadás nélkül is könnyű lesz mindkét fél érdekének eleget tenni. Lehet azért felemelt helyár és lehet bérletszünet is, de bérletben és rendes helyárak mellett is lássunk valamit, a mi valamenyire érdekel.

Egy színházlátogató.

MINDENFÉLE.

Kolozs. ér, november 10.

— Ma és holnap. Ma délután tíleáre gyűltnek össze a városi bizottság szakosztályai, hogy véleményét mondjanak arról a belügyminiszteri leiratról, a melylyel a városi kommunális többsége által a vízvezeték kérdésében kifejtett álláspont teljes ignorálásával, miniszteri hatalmával diktál rá a városra néhány ezer frt újabb terhet Perczel Dezső ur. Ma tehát a városi képviselőtestület jelentékeny többsége gyűződik meg a felől és mond véleményt arról, hogy a jelen kormány mint respectálja az önkormányzati jogokat. És holnap? Nos hát holnap ugyanannak a testületnek egy küldöttsége átnyújtja ama kormány elnökének a polgári elismerés által adható kitüntetések leghecsesebbjét: a diszpolgári diplomát. Kolozsvár kommunális minden esetre szépen demonstrálja ezzel, hogy megértette a bibliai tanítását, mely szerint ne tudja a te jobb kezéd, a mit „teszen a bal.”

— Megnyílt a Kolozsvár — marosvásárhelyi telefon. Néhány nap előtt már említettük, hogy a Kolozsvár — marosvásárhelyi telefon hálózat kiépült s közlebről meg is nyílik. A megnyitás tényleg ma történt meg. A délelőtti folyamán szabad beszélgetést engedtek a marosvásárhelyi és kolozsvári telefon előfizetők között. Először a marosvásárhelyi „Közérdek” szerkesztősége tolmácsolta üdvözlését. Kevés vártatva a „Székely Lapok” szerkesztősége is belépett, azaz beszólt s örömet fejezték ki a felett, hogy ily módon érintkezhetnek velünk. Most már a vonal a használatnak át van adva.

— Promotio. Ifj. Ferencz Józsefnek f. hó 14-én sub auspiciis regis leendő ünnepélyes felavatása alkalmából az egyetemi ifjuság ugyanaz nap délutáni 2 órakor a Központi-szálloda emeleti termében díszbeöltözve, melyre a tanfoly és az ünnepelt barátai ez uton is meghívatnak. Egy teríték árával együtt 3 frt. Ebédjegyeket előre kiálthatni Sándor József körülfelgyelől és Bittó Rozsá ur főtéri titkáránál. A rendezőség.

— A székelyföldi iparmúzeum ügye. Telefonon vettük azt az értesítést, hogy a Marosvásárhelyi levő székelyföldi iparmúzeum gyökere átalakítás alá került. Azokat a tárgyakat, a melyeket még az 1885 évi orsz. kiállításból nyerte a múzeum s a melyek ezek közül technológiai ipar iskolának tancséljaira nem szükségesek, ki selejtezik. A megmaradt tárgyakat elhelyezik az épület egyik felében. Az épület másik felében pedig kizárólag székelyföldi ipartárgyakat helyeznek el. Ezzel kapcsolatban a szükséges intézkedések megkezdődtek s az átalakítás mar új év után fogantatba megy. Hivatkozva tegnapki közleményünkre, szükségesnek tartottuk ezeket a közönség tájékoztatására felhozni.

— Koszorúk. A minap elhunyt Halász Lenke ravatára következő koszorukat he-

lyezték: Szeretett Lenkének — Tanult társai, Gyula bácsi és Vilma néni, Kedves Lenkének, Az én kedves kis tanítványomnak, Krompecher Hermína, Wermescher Kornel, Kormenth bácsi, Jóska és Lajos, Kedves Lenkének, a Haffl család, Drága jó Lenkének, Szeretős anyád, Drága Lenkének, Schmeidler néni, Kedves barátónőjének, Melanie (Schmeidler), Kedves emléket őrzi, Reményik Gyula, A szeretett kis Lenkének, Jóska bácsi, Tanácsanyi Géza és Jolán, Kedves Lenkének, jó Lenkének, Ilona néni és Emil bácsi, Lenkének, Juli és Biri, Kedves Lenkének, J. szenszky Ferencc és neje.

— Gspan Károly, a kolozsvári r. kat. főgymnasium alkalmazásban lévő tornatanítót a közoktatásiügyi kormány haza minőségben a rózsahegy főgymnasiumába nevezte ki. A jeles szakfőú távozását a zónyára élénken fájálják mindazok, a kik vele ismeretségben állottak és szakitudóval valamint egyéni kiválóságaiért tisztelták.

— Hymen. László Gyula a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara második kamará közlebről tartotta esküdjét Dávid Mariska kisasszonynyal, Dávid István szerezai birtokos ifjú szép leányával.

— Krisztus Pilátus előtt. Munkácsy lágihírt festményének szép kivitelű vízfestményét Egyházy Ágoston és társa árusítja Budapest Eötvös-utca 18 sz. a. A czég kolozsvári képviselője szerkesztőségünknek bemutatja a nagy arányú díszes keretbe foglalt képet, melyet 32 frtért, havi 2 frt részletekben bárki megszerezhet.

— Kolozsvármegye köz. biz. bizottság havi ülését gróf Bély Ákos főispán elnöklése alatt ma délelőtti tartotta meg. A választott bizottsági tagok közül jelen voltak: Gaál Elek, br. P. Horváth Kálmán, Hosszú Teophil, Matskai Pál, Szabó József. Először főispán bemutatja a bizottságnak Csaba Zoltán kir. algyőzést, a ki — miután doktor Gocs Jenő kir. törvényszéki bírónál lón ki nevezve, — a kir. ügyészséget a közgazdasági bizottságra ezután képviselni fogja.

— Letört virág. Telefonon jelentik, hogy Dobay Albert marosvásárhelyi kir. táblabíró 16 éves szép leánya Rózika váratlanul meghalt. A fiatal leányt a város közönségének nagy részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. Külön kocsit vitte a sok koszorút a zenekar szízhöz szóló szomorú nótát játszott a letűnt fiatalleány hamvai felett.

— Ünnepek. A „Dávid Ferencc Egyet.” kiskülföldi kör. f. egylete Deésfalván, 1897. nov. 15-én d. e. 10 órakor Dávid Ferencc emléktünnepet rendez.

— Gyászír. Kubicsek Domokos Kolozsvárt meghalt.

— Jótékony czélu estély. A segességi áll. isk. tanítótestülete november 6-án a szegény tanulóknak főlegézésére igen szépen sikerült jótékonyczélu estélyt rendezett, melynek lefolyása a következő volt: Először Dr. Valentin Károly ur egy igen szépen előadott szavallattal mulattatta a hallgatóságot; utána Roth József kisasszony lépett föl, ki bámulatos szép hangjával, igazi művészzel előadott gyönyörű énekével valóságos taparható idézett elő; ezt követte Eisenlohr Ulrich úr, aki tanulságos, alkalmi értékű, igen szép fölölvásása és végül Moriesen Jenő ur művészi hajdújátékaival valódi műveltségű és zenei érzékű a közönséget. A sikert rendkívül fokozta az ének és hegedű zongorakíséret, melyet Fleicher Gusztáv ur mestertelleg adott elő. Ezután hajnalig tartó táncz következett. A jótékonyczélu felírtak: Kornelhoff N. 80 kr, öv. Elek Károlyné 5 frt, Leudvay

téve be maga után az ajtót, mielőtt Sir Gáspár oda mehetett volna.

— Mennyi vesződség van ezekkel a guvernáttokkal! Nincs kedvem megengedni, hogy Agáta egy másikat kapjon! volt a Lady Ffrench első megjegyzése, midőn a mostoha fiával egyedül maradt. St. Claire kisasszony felmondott.

Sir Gáspár megretent.

— Miért? — kérdé.

— Nem mondta meg az okát; de úgy látszik, hogy el akar menni, tehát eleresztem. Azonban nem tudom, hogy Agáta mit fog mondani. Az a leány borzasztó betegnek és szerencsétlennek látszik. Mondhatom, hogy jól fogom magamat érezni, ha megszabadulok tőle! Gyűlölöm a szomorú embereket magam körül!

— Vajjon Melcombe kisasszony, az a ravasz vén macska, mitéle gorombaságot követett el vele szemben? mondá Sir Gáspár tündőve. Mater, én nem tudom elgondolni, hogy maga azt a rossz indulatu asszonyt miért hívja ide; ő borzasztó kellemetlen tud lenni!

— Marion az én barátném. És ő azt mondja, hogy St. Claire kisasszony nem az, a minek látszik és hogy valami rejtély van fölötte. Kíváncsi vagyok tudni, hogy mi az; de bízom a Marion ügyességében, hogy rájön: ő, mint minden asszrikai, nagyon ügyes.

— Ő szenteltem kíváncsi és goromba! nem volt a haragcs válasz. En részemről ki nem állhatom! Most Bobra vetette a hálóját, de Bob is éppen olyan ellenszenvet érez iránta, mint én magam.

— Sokkal jobb párt lesz neki, mint St. Claire kisasszony, valószínű Lady Ffrench nyugodtan.

(Folytatás következik.)

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XIV.

(Folytatás.)

(45.)

— Fázik?

A Sir Gáspár hangja most is udvarias volt, mint mindig, de volt abban valami a mit Pearl ezelőtt soha sem hallott, és a mi bánatos merengéséből felrázta.

— Egy kissé — válaszolá.

Sir Gáspár a takarót feljebb huzta körtelte és előre hajolva a széleit gondosan badugta. A mint keze véletlenül a társa kezét érintette, Pearl göresös szorítással megragadta azt.

— Ne — oh, ne haragudjon reám, — mondá; soha sem volt szándékomban — azt a — azt a gondolatot ébresztetni fel önben, hogy — hogy én — A mondat zokogásban végződött, és arcát a kezeivel eltakara, Pearl sirni kezdett. A helyett, hogy hibáztatna, megajánlta engem, ha tudná, hogy mily szerencsétlen vagyok! zokogta a leány. Egy barátom sincsen ezen a nagy világon; és ize most megbántottam őt, a ki oly jó volt hozzám!

— Hallgasson! — ne mondja, hogy nincsen barátja! Nem vagyok egészen olyan barom, hogy rossz indulattal viselkedem magam iránt, azért, mert a szerelmemet nem tudja viszonzani, mondá Sir Gáspár szelíden. Tévedtem, ennyi az egész! Talán nem a maga hibája volt; de, oh, drágám, ha maga szeretni tudott volna engemet, milyen más embert csinált volna belőlem! Oly kevés boldogság volt az életemben, és az utóbbi időben azt gondoltam, hogy a fellegok szaka-

dozni kezdenek, és hogy a nap végre valósággal tűnni fog reám!

De, ne gondoljon vele — édes — ne sirjon — remélem, hogy ezt a vihart kiállok, a hogy a másikat kiállottam.

— Pearl, édesem, miért —

De a leány égő arcozval hátra huzódott, és aztán, gyengén mosolyogva, mint ha bucsuzna, elsietett, egyedül hagyva őtet.

XV.

— Oh, igen, természetesen, maga elmehet, ha kívánja azt tenni, de mondhatom, hogy rossz időt választott a felmondásra! Különösen ellenemre van éppen Karácsonykor fogadni guvernántot.

Lady Ffrenchnek a boudoirjában tilt, St. Claire kisasszony, előtte állott egy vádolt attitűdjével a bírójá előtt, lehorgasztott fővel, lestitott szemekkel, és göresösen összeszorított kezekkel.

Nem tudom elképzelni, hogy mi oka van e hirtelen jött elhatározásra, — folytató ő ladyága bosszus hangon. Kérem tudatta Agátával a szándékát?

— Még nem, — volt a lassu hangon adott válasz, azt gondoltam, hogy jobb lesz, ha nem mondom meg neki.

— Helyesen tette. Ő nagyon szereti magát, és távozása csapás lesz reá. Azt képzeltam, hogy maga boldog itten?

— Igen — én nagyon boldog voltam. Lady Ffrench, én nem a saját szabad akaratomból megyek el innét, de mert a körülmények teszik kötelességemmé, hogy azt tegyem, és ha kegyed hajlandó volna helyemet a felmondás idejének az eltelté előtt betölteni, én kés vagyok korábban elmenni.

— Jól van. Természetesen örülni fogok, ha tetszésem szerint való guvernántot talállok, ezek a gyakori változások szerfelett bosszantanak.

Bolond voltam azt gondolni, hogy egy ilyen vén legény, mint én, egy szép fiatal leánynak a szerelmét meg tudja nyerni, a ki kétségeltelendő —

— Ne — oh ne beszéljen! — Nem tudom elviselni! Ön nem érti, hogy —

Keserves zokogás fojtotta el a hangját; a társa szavai által okozott fájdalomtól az egész teste reszketett.

Sir Gáspár megjijedt.

— Édesem, ne busuljon olyan nagyon; maga nem hibás, — mondá, karjával átölelve.

Feldejé el, hogy elárultam magamat és legyünk olyan jó barátok, a melyenek eddig voltunk. Jöjjön — törölje meg a szemét; ne engedje, hogy az emberek azt gondolják, hogy kocsizásunk alatt veszekedtünk.

Az nem járnál! — és gyöngéden veregette a Pearl vállát. Nézze, mindjárt otthon vagyunk!

Pearl hatalmas erőfeszítéssel végre képes volt a társa biztatásának és kérésének engedelni, és mire a brieska a csarnok ajtaja előtt megállott, látszólag visszanyerte a szokott önuralmát.

— Félek, hogy a kocsikázás nem tett jót magának — mondá Sir Gáspár, a mint leszállani segített; és ez az én hibám volt.

— Nem, az enyém volt, — válaszolá Pearl. — Sir Gáspár, én azt kívánom, hogy bár más választ tudtam volna adni; de — de talán előző az a nap, midőn tudni fogja az okát, hogy miért nem tudtam azt tenni, és akkor azt fogja mondani, hogy helyesen eszelektem.

Sir Gáspár nézett, a mint beszélt, és tekintetük találkozott. — Volt valami a leány szemében, mi a meglepetés és elragadtatás kifejezését hozta a Sir Gáspár arcára. Egy lépést tett feléje, és az öröm és teljes gyöngédség hangján mondta a nevét —

Valóban azt lehetne gondolni, hogy a guvernánt állása egyetlen egy tanítványhoz, a ki tanulmányait már szinte bevégezte, a képzhető legkeményebb feladat, a helyett, hogy a legkönyvebb és kényelmesebb! Valóban, mai napság a guvernántok olyan nagyra tartják magukat, a mint a cselédék és éppen olyan függetlenek! St. Claire kisasszony, a barátném azt a megjegyzést tették, hogy maga az utóbbi időben nagyon szomorúnak és szerencsétlennek látszott; és nem volt kellemes az a feltérés, hogy én nem próbálom magát itten boldoggá tenni.

Azt hiszem, hogy elég szabadalmat élvez itten, — bizonyly sokkal többet, mint a mennyi máshol módjában volna. Nem kénytelen az iskola-szobában maradni és egyedül étkézni, mint némely guvernántok, azon házaknál, hova látogatába járok. Egy szóval magának nincs oka panaszkodni.

— Nincsen; Lady Ffrench, már mondtam kegyednek, hogy én nagyon boldog voltam itten. Az én bajaimnak nincsen semmi köze azzal a bánással, melylyel a kegyed háznál részesültem, a mi maga volt a jószág és szívesség. — Nagyon sajnálom, hogy el kell mennem, de kénytelen vagyok azt tenni.

Egy zokogás tört fel a Pearl kebléből, de egyenesen állott és büszkén; a mint előleges kopogtatás után az ajtó megnyílt és Sir Gáspár lépett be.

Ő meg volt lepetve St. Claire kisasszony látva és vissza akart vonulni; de Lady Ffrench visszaszólította.

— Gáspár, beszélni akarok veled, — mondá; aztán Pearlhoz fordulva — „Nagyon jól van; ezt a dolgot elintéztnek fogjuk tekinteni és ha ismer valakit, a ki jól gondolja, hogy tetszésemet megyeri, kérem tudassa velem. De Agátának ne szóljon erről semmit!”

Könyvedén meghajtva a fejét, Pearl megfordult és kiment a szobából, csendesen

Sz.: 2295—1897.

főb.

901. 3—3.

Árlejtési hirdetés.

A maros-ujvári és deésaknai m. kir. főbányahivataloknál 1898 évben a következő termények és anyagok szükségesei:

I. Maros-Ujváron:

Elegybuza	900 esetleg	1.800 hektoliter
Tengeri (törökbuza)		1.000 hektoliter
Petroleum I-ső minőségű amerikai		4.000 kilogramm
Fagyú gyertya		6.000 "
Repeze olaj kétszer finomított		2.000 "
Gépolaj I. minőségű orosz „Bakán“		3.000 "
Hengerkenőcs sárga		1.000 "
Parafin kenőcs sárga		1.500 "

II. Deés-Aknán:

Petroleum	600 kilogramm
Fagyú gyertya	2.000 kilogramm

Ezen termények és anyagok szállítását elvállalni szándékozik felhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott és 5%-nyi bányapénzzel felszerelt — esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokra vonatkozó, a pályázati feltételekben meghatározott módon kiállított, írásbeli ajánlataikat folyó évi november 25-én délelőtt 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására“ feliratu borítékban, lepecsételve ezen kir. főbányahivatalhoz nyújtásuk be.

A petroleum, repceolaj, gépolaj, henger- és parafin kenőcsre vonatkozó ajánlatokhoz minták csatolandók és az általános árlejtési és szerződési feltételek alólírott m. kir. főbányahivatal irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők

Magy. kir. főbányahivatal.

Maros-Ujvár, 1897. év november 4-én.

Sz.: 5003—1897.

közö.

907. 1—3

Hirdetmény.

Alólírt hatóság közhírré teszi, hogy a Nagy-Enyed város tulajdonát képező alábbi bérletekre 1898. évi Január 1-től 3 évre terjedő bérleti időre és pedig:

1. a Nemzeti szállodára 1200 frt évi bérösszeg,
2. a szemét váms és helypénz szedése 3334 forint 34 kr. évi bérösszeg,
3. a középső malomra 2400 frt évi bérösszeg,
4. az alsó malomra 1600 frt évi bérösszeg, és végül
5. a Herzsia erdőn 44 catastralis hold területen mintegy 3180 őr köbméter fáról termelendő cserkéregre évi 1400 frt bérösszeg mellett — folyó évi november 25. esetleg 26-án délelőtt 10 órakor a tanács irodában nyilvános szó és írásbeli ajánlatokkal összekötött árverés tartatik.

Árverezők tartoznak bányapénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírosban letenni.

Tanács fentartja a jogot, hogy az árverezők között szabadon választhasson.

A feltételek a tanács irodában megtekinthetők.

A városi Tanácsból.

Nagy-Enyeden, 1897. november 2.

Kovács Gyula. s. k.
polgármester.

Sz.: 7903—897.

főb.

908. (1—1)

Árverezési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Aján Lukács sz.-ujvári lakos végrehajtásának Beringyán Gligorné sz. Bene Anikó babucai lakos végrehajtást szenvedő elleni 159 forint tőke-követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék, kolozsvár-vidéki kir. járásbíró (s) területén levő Babucai község és határán fekvő és a babucai 6. tjkben Bene Anikó nevében álló A. L. 2—4, 6—14. rend. 166₁, 285₁, 327, 328, 479, 545, 546, 547, 686₁, 644₁, 656₁, 755, 770₁, 771₁, 808₁, 810, 824, 825. hrsz. s telekkönyvileg egy jószágtestet képező ingatlanokra 411 frt o. 4. összebeosztásban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897 évi december hó 27-én délelőtt 10 órakor Babucai község határában megartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási árán alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsérájának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és 1881. november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénzzel a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átvezeteltetni.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvárt, 1897. szeptember 28. napján.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. törvénzi bíró.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégibb, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat.

Többszörösen kitüntetve.

Fő- és vidéki városokban több mint 6000 magán- és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legbiztosabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák, vízkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok — berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetéségre,
(Kolozsvárt, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.“ — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

Asztalos- és kárpitos butor nagy raktár: Kolozsvár, Belmonostor-utca 8—10. szám.

A helybeli és vidéki n. é. butorvásárló közönségnek szíves megtekintés végett kizárólagosan saját műhelyeinkben készült, dus választékú

butorraktárunkat

van szerencsénk igen becses figyelmébe ajánlani. Állandóan raktárunk minden stílusban, u. m. barok, angol, renezan, teljes ebédli és hálószoba berendezésekkel, szalon garnitúrákkal a legelőcsöbbséggel kiállítva, mindenféle egyes butorárakat, egyszerű és finomabb kivitelben, továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó munkákat, rajz szerinti elkészítést, ugyancsak bármily javításokat, vagy átalakításokat a legelőcsöbbséggel árakban.

Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy fölünk vásárolt butorokért a teljes jótállást elvállaljuk, mivel minden egyes asztalos és kárpitos butor darab s a j. á. felügyeletünk alatt jó és csak legjobb erővel előállított, a kor minden kívánalmának megfelelő saját készítményű munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség igen b. sz. pártfogását kérjük

kiváló tisztelettel

746. 16—40.

Gaál és Molnár.

Raktár: Belmonostor-utca 8—10. szám. — Műhely: Kiskandia-utca 2. szám.

Szállodások, Vendéglősök, Kávéházak; és a n. é. közönség figyelmébe ajánlom a Sternberg Ármán és Testv. cs. és kir. udvari hangszergyárából most érkezett mindenféle

zeneautomaták megtekintését.

Az eredeti minták BERNÁTH EDE SÁNDOR kerékpár és varrógép raktárában (vashid mellett) vannak, hol a rendeléseket is fölveszem részletre is minden árfelmérés nélkül. 904. 2—2.

Becses pártfogásukat kéri

HEIM ADOLF, a f. cég képvis.

Csucsai jó minőségű

hasáb bükfa,

nem usztatott

Egy vagon 100 métermáza Kolozsvárt házhoz szállítva 62 frt, Csucsán helyt 40 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai

csucsai fiúzetének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)

771. (22—x.)

Javítások pontosan!

ÉKSZERGYÁRTÁS- ÉS VÉSNÖKI MŰTEREM.

Sárga János

ékszerész órák és vésnöki műtermében

822. 53—100.

KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 11. SZÁM ALATT,

nagy választékban raktáron vannak mindennemű

arany- és drágakő ékszerek, ezüstneműk, arany lánczok, jegy-gyűrűk-, antique régiségek-, schweitz arany-, ezüst-, acél órák-, fali-, inga-, asztali stb.

Melyeket elegendő alaptőke és egyenes összeköttetésem a legnagyobb gyárosokkal azon helyzetbe hoztak, hogy jutányos ár pontos kiszolgálás mellett a legújabb és legizlésebb árakat a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is a legjutányosabban árusíthatom.

Uj ékszerek készítéséhez állandóan sok aranyra van szükségem, miért is az arany és ezüst tárgyakat a teljes értékben megveszem vagy új áruval becserélem.

Szíves pártfogást kérve tisztelettel

SÁRGA JÁNOS.

Uj ékszerek készítése a legjobb kivitelben. — Vésnöki és órajavítási műterem.

Az erdélyi részek legnagyobb gazdasági gépraktára

Hirschfeld Károly

vas- és szerszám kereskedőnél

— Kolozsvárt, a vashid előtt. —

HOFHERR és SCHRANTZ gazdasági gépgyárának képviselősege és bizományi raktára.

Nagy raktár: Répa- és szeceksavágók, kukoriczamorzsolók, Rosták, Pernolendt és Mayer rendszerű Trieurók, darálók, cséplő-gépek, szén- és takarmány-gyűjtők, acél-rajol, két- és három barázdás, úgy „Perge“-ekékben, hajlékony- és láncz-boronákban stb. stb., úgy mindennemű gazdasági gépekben és eszközökben olcsó árak mellett.

Állandó gépkiallítás. — Előnyös fizetési feltételek.

Nagy raktár mindennemű vasárak, szerszámok és építőkezési anyagokban, továbbá angol gép és varró-szűjjak, gumitömlők, lemezek és zsinorokban, úgy a géphez tartozó technikai cikkekben.

Hódmezővásárhelyi Tetőcserep raktár nagyban és kicsinyben minden versenyt kizáró áron.

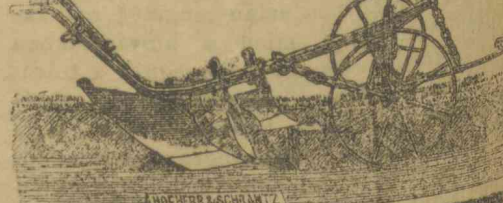
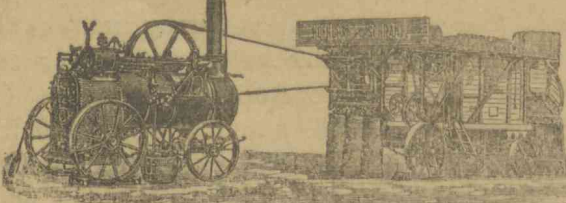
Terjedelmes képes árjegyzékek és leírások ingyen és bérmentve.

Megrendelések és megkeresések

HIRSCHFELD KÁROLY

gépraktárához

Kolozsvárra intézendők.

Nyomtatott Magyar Művelődési Alapítvány Kolozsvárt, Belmagyar-utca 88. szám.